

Uni-Partner AB

mikael.hakola@profilskolan.se

Föreläggande med vite

---

efter tillsyn av Profilskolan i
Stockholms kommun

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionen granskade Profilskolan i Stockholms kommun under hösten 2013. I beslut den 13 december 2013 konstaterade Skolinspektionen bland annat att det förelåg brister i skolans systematiska kvalitetsarbete och i arbetet med att inrikta verksamheten mot de nationella målen. Vidare fanns brister i elevernas möjlighet till inflytande över utbildningen, arbetet med bedömning och betygssättning, arbetet med trygghet och studiero samt särskilt stöd. Skolinspektionen konstaterade även brister i personalens kompetens, elevernas tillgång till elevhälsa och elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Därutöver saknade eleverna tillgång till skolbibliotek. Huvudmannen Uni-Partner AB förelades att åtgärda bristerna.

Vid uppföljningen kan Skolinspektionen konstatera att huvudmannen har vidtagit ett antal åtgärder som har rättat till några av de brister som Skolinspektionen har påtalat. Bland annat har ordningsregler utarbetats i samverkan med eleverna och arbetet med elevernas trygghet och studiero har förbättrats. Elevernas inflytande över utbildningen har förbättrats och eleverna har numera tillgång till skolbibliotek.

Det kvarstår emellertid brister i skolans systematiska kvalitetsarbete, arbetet med betygssättning, elevhälsans arbete och arbetet med särskilt stöd.

Profilskolan har ett stort antal elever i behov av stödinsatser och ett flertal elever uppnår inte kunskapskraven för lägst godkänt betyg i ett eller flera ämnen. Samtidigt visar Skolinspektionens utredning att det finns brister i Profilskolans arbete med särskilt stöd. Beslutade åtgärder utvärderas inte i någon större omfattning. Det finns även exempel på brister i den bakomliggande utredningen gällande elever med olovlig frånvaro, vilket medför att underlaget för att bedöma elevens särskilda stödbehov är otillräckligt. En mer omfattande utredning kan visa om elevens skolmotstånd till exempel bottnar i en för eleven otillfredsställande lärmiljö eller om det finns ett behov av särskilt stöd. Detta kan i sin tur kräva andra former av utredningsunderlag för att kunna ge eleven det stöd som behövs. Det är viktigt att skolan utreder vad i skolsituationen som orsakar en elevs svårigheter för att bedöma vilka åtgärder som skolan behöver vidta.

Elevhälsan har en viktig funktion att stödja och undanröja hinder för eleverna att uppnå målen för utbildningen. Profilskolan har enligt såväl personalens som huvudmannens egna uppgifter ett flertal elever med svårigheter av annan karaktär än rena inlärningssvårigheter, såsom exempelvis en socialt utsatt situation, som bland annat leder till hög frånvaro. Trots det används kuratorn och psykologen i en förhållandevis liten omfattning. Deras arbete och samverkan

med såväl elevhälsans övriga kompetenser, som med lärarna vid skolan sker främst vid insatser av åtgärdande karaktär. Det kvarstår därför brister i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete vid Profilskolan.

Profilskolan har inte inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet närmare analyserat arbetet med stödinsatser annat än på individnivå. Profilskolans analys av elevernas låga kunskapsresultat är också huvudsakligen på individnivå och analysen stannar vid att konstatera orsaker i yttre faktorer som ligger utanför skolans kontroll. Bristen på analys på grupp- och enhetsnivå innebär att rektorn inte kan säkerställa att det inte är faktorer som exempelvis undervisningens genomförande, eller andra faktorer som arbetet med extra anpassning, särskilt stöd eller elevhälsans arbete som behöver förändras för att ge eleverna bättre förutsättningar att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Dessutom visar utredningen att det bland personalen finns en viss okunskap kring vad som gäller vid betygssättning. Denna okunskap kunde ha synliggjorts vid en analys på gruppnivå av elevernas betyg. Organiseringen av elevhälsan och dess arbete samt arbetet med särskilt stöd är exempel på områden som rektorn inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet särskilt behöver analysera på en mer övergripande nivå för att få en helhetsbild av hur eleverna ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Huvudmannen föreläggs att åtgärda dessa brister. Skolinspektionen ser allvarligt på bristerna, inte minst med tanke på att en stor andel av eleverna inte når de kunskapskrav som minst ska uppnås i ett eller flera ämnen. Huvudmannen har inte följt Skolinspektionens tidigare beslut genom att åtgärda samtliga brister och det har förflutit en förhållandevis lång tid sedan huvudmannen först uppmärksammades på bristerna. Skolinspektionen finner därför sammantaget skäl att förena föreläggandet med vite.

Beslut

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Uni-Partner AB att vid vite av 300 000 kr **senast den 1 oktober 2015** avhjälpa påtalade brister genom att nedanstående åtgärder vidtas i enlighet med de ansvarsområden som pekas ut i författningarna.

- Se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar (3 kap. 14 § skollagen, Lgr 11 2.7 Bedömning och betyg i förordningen om läroplan för förskoleklassen, grundskolan och fritidshemmet, SKOLFS 2010:37).
- Se till att elevhälsan arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande (2 kap. 25 § skollagen).
- På skolenhetsnivå bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen (4 kap. 4 och 5 §§ skollagen).
- Skyndsamt utreda en elevs behov av särskilt stöd, om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana extra anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation (3 kap. 8 § skollagen).
- Inom ramen för ett utarbetat åtgärdsprogram utvärdera beslutade särskilda stödåtgärder (3 kap. 8 och 9 §§ skollagen).

Föreläggandet gäller omedelbart.

De vidtagna åtgärderna ska **senast den 1 oktober 2015** skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Uni-Partner AB inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömmande av vitet.

Skolinspektionen erinrar om att Uni-Partner AB enligt 2 kap. 8 § skollagen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. Även om huvudmannen ges viss tid att rätta till bristerna har huvudmannen fortfarande det fulla ansvaret för att utbildningen genomförs i enlighet med författningarna. Skolinspektionen förutsätter därför att Uni-Partner AB snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna.

Skäl för beslutet

Bakgrund och utredning

Profilskolan är en fristående grundskola med elever i grundskolans årskurser 6-9. Tidigare hette skolan Första Sportskolan. Enligt uppgifter från huvudmannen går 70 elever på skolan vid tiden för uppföljningsbesöket den 18 februari 2015. Huvudman för skolan är Uni-Partner AB (organisationsnummer 556286-9320).

Skolinspektionen genomförde under år 2013 tillsyn av skolväsendet i Stockholms kommun. Profilskolan besöktes av Skolinspektionen den 4 september 2013.

I beslut den 13 december 2013 (bilaga 2) konstaterade Skolinspektionen att det fanns brister i skolans systematiska kvalitetsarbete och i arbetet med att inrikta verksamheten mot de nationella målen. Vidare fanns brister i arbetet med bedömning och betygssättning, trygghet och studiero, särskilt stöd samt elevernas möjlighet till inflytande över utbildningen. Skolinspektionen konstaterade även brister i personalens kompetens, elevernas tillgång till elevhälsa och elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Därutöver saknade eleverna tillgång till skolbibliotek. Skolinspektionen förelade Uni-Partner AB att åtgärda bristerna genom att vidta vissa preciserade åtgärder samt att redovisa vidtagna åtgärder till Skolinspektionen senast den 13 mars 2014. Uni-Partner AB kom in med en sådan redovisning den 11 mars 2014.

Därefter har Skolinspektionen den 3 juni och den 5 september 2014 genomfört ett uppföljningsbesök vid skolan och en uppföljningsintervju med rektorn som även är representant för huvudmannen (hädanefter kallad huvudmannen). Ytterligare ett uppföljningsbesök genomfördes vid skolan den 18 februari 2015. Skolinspektionen träffade då elevrepresentanter, lärare, biträdande rektorn samt företrädare för elevhälsan. En förnyad uppföljningsintervju med huvudmannen genomfördes den 10 mars 2015. Det protokoll som upprättades vid uppföljningsintervjuerna den 18 februari och den 10 mars 2015 kommunicerades med huvudmannen den 20 mars 2015. Den 2 april 2015 kom huvudmannen in med synpunkter på uppgifterna i protokollet. Den 4 maj 2015 genomförde Skolinspektionen en kompletterande telefonintervju med den kurator som Profilskolan anlitar. Den tjänsteanteckning som upprättades vid telefonintervjun kommunicerades med huvudmannen samma dag. Huvudmannens yttrande över uppgifterna i tjänsteanteckningen kom in till Skolinspektionen den 13 maj 2015.

Huvudmannen har därutöver vid flera tillfällen under tillsynen kommit in med skriftliga kompletteringar.

Kunskapsresultat

Årskurs 6

I Skolverkets nationella statistik (SIRIS) för läsåret 2013/2014 finns inga resultat redovisade för de nationella proven eller genomsnittlig betygspoäng per ämne i årskurs 6, då underlaget baseras på färre än tio elever. Enligt huvudmannens egen sammanställning var det genomsnittliga meritvärdet 151,9 poäng i årskurs 6 vid vårterminens slut år 2014.

Årskurs 9

Den nationella statistiken visar att andelen elever i årskurs 9 som läsåret 2013/2014 uppnådde kunskapskraven för lägst godkänt betyg i samtliga ämnen var 59 procent, att jämföra med 77 procent i riket som helhet. Det genomsnittliga meritvärdet var 215,7 poäng. Motsvarande siffra i riket som helhet var 214,8 poäng.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen konstaterar inledningsvis att Uni-Partner AB har vidtagit tillräckliga åtgärder för att några av de brister som har påtalats i Skolinspektionens beslut den 13 december 2013 ska anses avhjälpna. Skolinspektionens uppföljning visar dock att ett antal allvarliga brister fortfarande föreligger i verksamheten. I följande avsnitt redogörs närmare för de brister som fortfarande kan konstateras.

Bedömning och betygssättning

Det finns brister i skolans arbete med betygssättning. Uni-Partner AB ska därför säkerställa att följande åtgärder vidtas i enlighet med de ansvarsområden som pekas ut i författningarna.

- Se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar.

Motivering

Enligt skollagen har rektorn ett utpekat ansvar för att betyg sätts i enlighet med de föreskrifter som gäller för betygssättning. Enligt förarbetena till skollagen är syftet med bestämmelsen att särskilt markera rektorns ansvar för en rättvis och likvärdig betygssättning (prop. 2009/10:165 s. 667).

Av läroplanen framgår bland annat att läraren vid betygssättningen ska utnyttja all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskraven och göra en allsidig bedömning av dessa kunskaper.

Skolinspektionen konstaterade i beslutet den 13 december 2013 att det fanns brister i Profilskolans arbete med bedömning och betygssättning. Huvudmannen skapade endast i begränsad omfattning förutsättningar för lärarnas arbete med bedömning och betygssättning, något som var särskilt viktigt mot bakgrund av att flera lärare saknade lärarutbildning och dessutom var ensamma om att undervisa i sitt eller sina ämnen.

Huvudmannen uppger i skrivelse från den 11 mars 2014 att Profilskolans personal vid ett flertal tillfällen har fått utbildning i bedömning och betygssättning. I skrivelsen uppger huvudmannen vidare att utbildningar har skett såväl i som utanför skolan, särskilt under läsåret 2012/2013. Betygssättning diskuteras med jämna mellanrum och Profilskolan tillämpar kollektivt lärande inför betygssättning. Personalen håller dessutom på att sätta igång ett samarbete med andra lärare i Stockholmsområdet.

Vid uppföljningsbesöket den 18 februari 2015 framkommer att flertalet lärare som undervisar på Profilskolan fortfarande saknar fullständig lärarutbildning och är ensamma om att undervisa i sitt eller sina ämnen. Lärare uppger vid intervju att diskussioner om betygssättning förs kontinuerligt och efter satta betyg. Lärarna kan dock inte ge några exempel på vad slutsatsen av diskussionen kring de satta betygen efter höstterminen ledde till eller på åtgärder efter betygsanalysen. De intervjuade lärarna uppger att de vid behov pratar bedömning och betygssättning med privata lärarkontakter, men att det inte sker strukturerat. Några andra insatser för att få till ett strukturerat samarbete med behöriga ämneslärare, i syfte att stödja en likvärdig bedömning och betygssättning finns fortfarande inte. Huvudmannen uppger vid uppföljningsintervjun den 10 mars 2015 att det har varit ett tydligt krav från huvudmannens sida att lärarna ska ta kontakt med en behörig ämneskollega. Nästa steg är att samarbetet ska ske mer strukturerat, vilket det inte är idag.

Av den betygsdokumentation som Skolinspektionen har tagit del av framkommer att flera elever inte har fått något betyg (stretch) i ett eller flera av skolans ämnen. Exempelvis har flera elever i årskurserna 7 och 8 läsåret 2013/2014 inte fått något betyg i ämnena bild och hem- och konsumentkunskap. Enligt den betygsanalys som huvudmannen har skickat in och som genomfördes samma år är det elever som tävlar i tennis som inte har betyg i ämnena bild, hem- och konsumentkunskap, slöjd eller teknik på grund av stor frånvaro. Vid intervju den 10 mars 2015 uppger huvudmannen att han inte kan förklara var-

för exempelvis alla elever i årskurs 6 från läsåret 2013/2014 har streck i ämnet kemi. Enligt huvudmannen kan skolan sätta streck av flera anledningar såsom hög frånvaro, när det inte finns underlag för att bedöma eleverna, om eleverna inte har läst ett ämne eller om eleven inte har haft betyg med sig från föregående skola. I yttrande den 2 april 2015 över det kommunicerade protokollet från uppföljningsintervjuerna anför dock huvudmannen att många av de elever som inte har getts betyg (streck) istället borde ha getts betyget F.

Skolinspektionen bedömer att det kvarstår brister i skolans arbete med betygssättning. Trots att flertalet lärare som undervisar på Profilskolan fortfarande saknar fullständig lärarutbildning och är ensamma om att undervisa i sitt eller sina ämnen, har det endast i begränsad omfattning genomförts strukturerade insatser för att säkerställa en likvärdig och korrekt betygssättning. Personalen har genomgått utbildningar i bedömning och betygssättning men, såvitt framgår av utredningen, har utbildningarna till stor del genomförts före Skolinspektionens tidigare beslut. Utredningen visar att lärarna har haft informella privata kontakter med andra ämnesbehöriga lärare, men någon strukturerad sambedömning i huvudmannens regi med andra behöriga ämneslärare har inte skett. Därutöver visar utredningen att det finns en viss okunskap kring hur betyg ska sättas. Rektorn har därmed inte tagit sitt ansvar för att se till att betyg sätts i enlighet med de föreskrifter som gäller för betygssättning.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i Profilskolans arbete med betygssättning. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och Uni-Partner AB föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

3 kap. 14 § skollagen, Lgr 11 2.7 Bedömning och betyg i förordningen om läroplan för förskoleklassen, grundskolan och fritidshemmet.

Erbjudande av utbildning

- Se till att elevhälsan arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande.

Motivering

Enligt skollagen ska det finnas elevhälsa för eleverna. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

I förarbetena till skollagen uttalas att den personal som finns för elevhälsans insatser ska ha adekvat utbildning som svarar mot elevernas behov av insatser. Ett skäl till uppräknigen av berörda personalkategorier är att elevhälsan förutsätter tillgång till en kompetens som är tillräcklig för att eleverna ska få det stöd de behöver. I förarbetena betonas vidare att arbetet med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper i skolan. Det anges även att elevhälsan har ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör bland annat elevernas arbetsmiljö och skolans värdegrund. (Prop. 2009/10:165 s. 275 ff.)

Skolinspektionen konstaterade i beslutet den 13 december 2013 brister i elevernas tillgång till elevhälsa samt förutsättningarna för elevhälsan att arbeta förebyggande och hälsofrämjande samt stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Exempelvis saknades tillgång till specialpedagogisk kompetens vid skolan. Det saknades även samarbete mellan elevhälsans olika kompetenser samt mellan elevhälsan och övrig personal.

Vid Skolinspektionens uppföljningsintervjuer den 18 februari och den 10 mars 2015 framkommer bland annat att samarbetet med hälsovårdsföretaget Skolhälsan inom Sollentunahälsan har utökats. Skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator tillhandahållas via Skolhälsan vid behov och en speciallärare har anställts på deltid vid skolan.

Representanter för elevhälsan uppger vid intervju att skolsköterskan och specialläraren deltar i skolans regelbundna elevhälsomöten där även rektorn och samtliga lärare vid skolan deltar. Därutöver är skolsköterskan på skolan tre till fyra gånger per termin och genomför lagstadgade hälsokontroller. Enligt representanterna för elevhälsan anlitas kuratorn vid behov och har vid tiden för uppföljningsbesöket anlåtats två till tre gånger under vårterminen. Lärare uppger vid intervju att kuratorn kommer till skolan en gång per termin och att lärarna har kontaktuppgifter till kuratorn om det finns ytterligare behov. Det är skolsköterskan som tillsammans med rektorn avgör om det finns behov av kurator eller psykolog.

Det föreligger dock något motstridiga uppgifter om i vilken utsträckning kuratorn har anlåtats av Profilskolan. Vid telefonintervju med kuratorn den 4 maj 2015 uppger kuratorn att hon inte har besökt skolan eller arbetat med några ärenden som hör till Profilskolan sedan vårterminen 2014. Huvudmannen uppger i yttrande den 13 maj 2015 att han inte har några anteckningar som motsäger kuratorns uppgifter.

Representanterna för elevhälsan beskriver vid intervjun den 18 februari 2015 skolsköterskans förebyggande och hälsofrämjande arbete i form av träffar med

eleverna där hon pratar hälsa, kost och sömn och vad som i övrigt behövs för att må bra. Enligt representanterna för elevhälsan får lärarna ta en stor del av samtalen med elever som inte mår bra, eftersom elevhälsans personal inte finns på skolan på daglig basis och eleverna inte heller känner dem så väl. Skolsköterskan har enligt egen uppgift del i Profilskolans arbete mot kränkande behandling genom samtal med elever på förekommen anledning och om ämnet kommer upp vid hälsosamtal. Såvitt elevhälsans representanter känner till är kuratorn inte inblandad i arbetet med skolans plan mot kränkande behandling eller förebyggande aktiviteter. Att kuratorn inte är involverad i arbetet med Profilskolans plan mot kränkande behandling eller i några aktiviteter i syfte att förebygga kränkande behandling bekräftas av kuratorn vid telefonintervjun den 4 maj 2015. Vid telefonintervjun uppger kuratorn även att hon aldrig har deltagit vid någon terminsutvärdering tillsammans med lärarna och övrig personal. Kuratorn berättar att hon tidigare (höstterminen 2013) har varit involverad i motivationssamtal gällande specifika elevärenden. Hon har dock inte varit involverad i något generellt arbete när det gäller elever med motivationssvårigheter. Inte heller har hon varit delaktig i något förebyggande arbete i övrigt på en övergripande nivå vid skolan, i syfte att stödja elevernas utveckling mot målen för utbildningen.

Vid intervjun med elevhälsans representanter den 18 februari 2015 framkommer vidare att specialläraren är på skolan en dag i veckan. Specialläraren gör diagnoser och är resursstöd. Specialläraren testar alla nya elever i årskurs 6 i läsförståelse och inlärningsstilar.

Huvudmannen uppger vid intervju att elevhälsan har ett uppdrag att ge råd och stöd till personal och att de tittar på hur verksamheten har följt skolans plan mot kränkande behandling. Huvudmannens avtal med Skolhälsan följer Skolhälsans eget utarbetade system med hälsokontroller etc. som huvudmannen utgår ifrån är korrekt utifrån de regler som gäller på området. Arbetet blir dock mest på individnivå.

Skolinspektionen har tagit del av huvudmannens avtal med Skolhälsan som gäller fram till den 30 juni 2015. Av avtalet framgår att det omfattar lagstadgade hälsokontroller av skolsköterska i årskurs 6 och 8, uppföljande hälsokontroller vid behov, förberedande utredningssamtal av skolläkare eller skolsköterska för remiss vid behov till vidare instans, såsom exempelvis psykolog, kurator eller logoped.

Skolinspektionen bedömer att Profilskolans elever numera har tillgång till elevhälsans samtliga i lagen föreskrivna kompetenser, men att det kvarstår brister i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete.

Huvudmannen har rätt att organisera sin elevhälsa efter lokala behov och förutsättningar. Samtidigt ska elevhälsans stödinsatser motsvara elevernas behov

och elevhälsans arbete ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevhälsans representanter ger vid intervju exempel på sitt förebyggande och hälsofrämjande arbete, exempelvis genom hälsosamtal. Samtidigt framkommer att elevhälsans kompetenser främst anlitas på förekommen anledning. Kurator, skolläkare och psykolog anlitas när det har uppstått ett visst behov. Elevhälsans delaktighet i skolans värdegrundsarbete och det målinriktade förebyggande arbetet mot kränkande behandling består i allt väsentligt av samtal med enskilda elever på förekommen anledning. Vid uppföljningsintervjuer med företrädarna för elevhälsan och skolledningen framkommer att många av Profilskolans elever har svårigheter av annan karaktär än rena inlärningssvårigheter, såsom exempelvis social utsatthet, som bland annat leder till hög frånvaro och anmälningar till socialtjänsten. Trots det används kuratorn och psykologen i en förhållandevis liten omfattning och deras arbete och samverkan med såväl elevhälsans övriga kompetenser, som med lärarna vid skolan är främst vid insatser av åtgärdande karaktär. Dessa kompetenser har en viktig roll i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete vid Profilskolan.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen Uni-Partner AB föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

2 kap. 25 § skollagen

Utveckling av utbildningen

- På skolenhetsnivå bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.

Motivering

Enligt skollagen har rektorn ansvar för att på skolenhetsnivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål).

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) innebär ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete att arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt med fokus på en långsiktig utveckling. Varje huvudman och skolenhet måste därför hitta sina former och rutiner för kvalitetsarbetet. Utgångspunkten är alltid densamma, att identifiera utvecklingsområden för ökad måloppfyllelse i förhållande till de nationella målen.

Skolinspektionen konstaterade i beslutet den 13 december 2013 att det fanns brister i Profilskolans systematiska kvalitetsarbete. Bland annat fanns det brister i uppföljningen av utbildningen och i analysen av utvecklingsbehov. Den information som fanns dokumenterad var inte heller tillräcklig för att kunna ligga till grund för analys och beslut om prioriteringar av utvecklingsinsatser.

I Skolinspektionens uppföljning kompletterade huvudmannen den 29 oktober 2014 utredningen med Profilskolans dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet. Vid uppföljningsintervjuer den 18 februari och den 10 mars 2015 uppger lärarna, biträdande rektorn och huvudmannen att områden såsom elevernas kunskapsresultat, skolans arbete med särskilt stöd samt trygghet och studiero följs upp löpande och vid särskilda konferenser vid terminsslut. Huvudmannen uppger att han följer upp arbetet med stödinsatser genom samtal med specialläraren och skolsköterskan.

Av nationell statistik (SIRIS) framgår att relationen mellan nationella prov och slutbetyg för elever i årskurs 9 läsåret 2013/2014 i vissa ämnen hade en överensstämmelse med 100 procent alternativt en mycket stor avvikelse. Även om det kan finnas skäl för en lärare att ge ett annat betyg än vad eleven har presterat på det nationella provet, kan såväl stor avvikelse som hög överensstämmelse vad gäller provbetyg och slutbetyg vara ett tecken på brister i betygssättningen. Biträdande rektorn uppger vid intervju att lärarna gör betygsanalyser såväl på egen hand, som tillsammans med skolledningen och övrig skolpersonal vid varje terminsslut. Det framkommer dock varken av uppföljningsintervjuerna eller av den dokumentation som Skolinspektionen har tagit del av att några analyser av sådana avvikelser har genomförts. Även den okunskap som utredningen visar finns avseende betygssättning, på så sätt att lärare enligt huvudmannen felaktigt har underlåtit att sätta betyg (streck) när ett underkänt betyg (F) skulle ha satts, tyder på att det vid skolan görs en otillräcklig analys på gruppnivå av elevernas betyg.

Vidare framkommer av ingiven dokumentation och av uppföljningsintervjuerna den 18 februari och den 10 mars 2015 att arbetet med särskilda stödinsatser främst utvärderas på individnivå. Varken av dokumentationen eller av intervjuerna framkommer att det görs några djupare analyser på grupp- eller skolnivå av om det finns något i undervisningen som kan påverka elevernas måluppfyllelse, eller om skolan arbetar på rätt sätt med särskilt stöd utifrån elevernas behov. Vid skolan finns flera elever med motivationssvårigheter och/eller med omfattande frånvaro. Trots det framkommer inte att elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande insatser eller arbetet med studie- och yrkesvägledning analyseras i någon större omfattning.

Skolinspektionen bedömer att det kvarstår brister i det systematiska kvalitetsarbetet. Profilskolan har ett stort antal elever i behov av stödinsatser och ett flertal elever uppnår inte kunskapskraven för lägst godkänt betyg i samtliga ämnen. Trots det har skolan inte närmare analyserat arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd, annat än på individnivå. Profilskolans analys av elevernas kunskapsresultat är också huvudsakligen på individnivå och analysen stannar oftast vid att konstatera orsaker i yttre faktorer som ligger utanför skolan. Enligt Skolverkets allmänna råd om Arbetet med att främja närvaro och att uppmärksamma, utreda och åtgärda frånvaro i skolan (SKOLFS 2012:1290) bör elevhälsan vara delaktig i arbetet med att främja närvaron. Frågan om Profilskolans behov av att exempelvis förändra eller intensifiera elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande insatser berörs överhuvudtaget inte i det sammanhanget. Bristen på analys på grupp- och enhetsnivå innebär att rektorn inte säkerställer att det finns en samlad bild av verksamheten. En samlad bild behövs för att kunna identifiera om det är faktorer som exempelvis undervisningens genomförande, eller andra faktorer som arbetet med extra anpassning, särskilt stöd eller elevhälsans arbete som behöver förändras för att ge eleverna bättre förutsättningar att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Skolinspektionen bedömer att Profilskolan i större utsträckning och mer systematiskt på en övergripande grupp- och enhetsnivå behöver analysera verksamheten utifrån de nationella målen för utbildningen.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i Profilskolans systematiska kvalitetsarbete. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och Uni-Partner AB föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

4 kap. 4 och 5 §§ skollagen

Särskilt stöd

- Skyndsamt utreda en elevs behov av särskilt stöd, om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana extra anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.
- Inom ramen för ett utarbetat åtgärdsprogram utvärdera beslutade särskilda stödåtgärder.

Motivering

Av skollagen följer att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov eller på annat sätt framkommer att det kan befa-

ras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.

Vidare framgår att rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövt.

Av skollagen följer även att om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd. Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd.

I förarbetena till skollagen beskrivs processen kring särskilt stöd i fem steg: att uppmärksamma, utreda, dokumentera, åtgärda samt följa upp och utvärdera (prop. 2009/10:165 s. 289 f).

Skolverket uttalar i sina allmänna råd med kommentarer om arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram (SKOLFS 2013:8) bland annat följande om processen särskilt stöd. Den som ansvarar för att genomföra, följa upp och utvärdera ett åtgärdsprogram bör tillsammans med dem som är involverade i arbetet kontinuerligt följa upp och utvärdera om åtgärderna utgör ett tillräckligt stöd för eleven. Den som är ansvarig bör även tillsammans med dem som är involverade i arbetet utvärdera om andra eller kompletterande åtgärder behöver vidtas. I kommentaren till de allmänna råden uttalas att en utvärdering av åtgärderna är en mer systematisk analys och helhetsbedömning som den ansvariga personalen gör av hur åtgärderna har fungerat.

Skolinspektionen konstaterade i beslutet den 13 december 2013 att det fanns brister i Profilskolans arbete med särskilt stöd. Det fanns bland annat brister i samrådet med elevhälsan vid utredningar om behov av särskilt stöd. Det fanns även brister i de åtgärdsprogram som Skolinspektionen hade tagit del av.

Vid Skolinspektionens uppföljning framkommer bland annat att skolsköterskan och specialläraren numera är delaktiga i större omfattning än tidigare vid utarbetandet av åtgärdsprogram. Det uppger såväl lärarna, som biträdande rektorn och representanterna för elevhälsan vid uppföljningsintervjuerna den 18 februari 2015. Att samråd sker med elevhälsan vid utarbetande av åtgärdsprogram bekräftas av huvudmannen som vid intervjun den 10 mars 2015 och i yttrandet den 2 april 2015 beskriver skolans arbetsgång när det gäller särskilt stöd på ett sätt som formellt sett uppfyller skollagens krav. Enligt huvudmannen följs åtgärdsprogrammen regelbundet upp vid elevhälsoteamets möten, vilket bekräftas av lärarna, den biträdande rektorn och elevhälsans representanter vid uppföljningsintervjuerna den 18 februari 2015.

Vid uppföljningsbesöket den 18 februari 2015 begärde Skolinspektionen att få ta del av exempel på utredningar och aktuella åtgärdsprogram för tre elever, vilket huvudmannen redovisade den 10 mars 2015. Av åtgärdsprogrammen och tillhörande dokumentation framgår att elevernas kunskapsutveckling följs upp regelbundet, i form av att man konstaterar vilka prov eleven har klarat. Vid uppföljningsbesöket framkommer dock en bild av att insatta stödåtgärder inte utvärderas i någon större omfattning, utan att åtgärdsprogrammen främst utvärderas genom provresultaten. "Går det framåt så gör vi rätt", uppger den biträdande rektorn vid intervju. Denna bild förstärks av den dokumentation som Skolinspektionen har tagit del av, då det inte heller av denna framgår att det har gjorts ordentliga utvärderingar av åtgärdsprogrammen, exempelvis genom att identifiera framgångsfaktorer som kan användas som hjälp i det fortsatta stödarbetet kring en elev. Istället framgår att man mestadels fortsätter att arbeta med samma åtgärder, oavsett resultat. Skolinspektionen kan även konstatera att det till stor del är samma typ av allmänt hållna åtgärder som används för samtliga elever, vilket är extra undervisning, stödundervisning och möjlighet till att göra omprov.

Vidare visar den dokumentation som Skolinspektionen har tagit del av att det finns brister i skolans bakomliggande utredningar. Exempelvis handlar några av de utredningar som Skolinspektionen har tagit del av om elever med frånvaro. I dokumentationen konstateras bland annat skoltrötthet och att eleven har "hamnat efter" i skolarbetet. Det framgår dock inte om den bakomliggande orsaken till frånvaron har utretts av skolan i någon större utsträckning.

Skolinspektionen bedömer att det kvarstår brister i Profilskolans arbete med särskilt stöd. Det finns vid tiden för uppföljningsbesöket fortfarande ett flertal elever som inte uppnår kunskapskraven för lägst godkänt betyg i ett eller flera ämnen. Samtidigt avspelar de åtgärdsprogram och utredningar som Skolinspektionen har tagit del av ett otillräckligt arbete med särskilt stöd. Att exempelvis de bakomliggande orsakerna till en elevs frånvaro inte alltid utreds ordentligt medför att de pedagogiska utredningarna inte alltid utgör ett tillräckligt underlag för att kunna bedöma elevens behov av särskilt stöd och besluta om adekvata åtgärder. En mer omfattande utredning kan visa om en elevs skolmotstånd bottnar i en för eleven otillfredsställande lärmiljö eller om det finns ett behov av särskilt stöd. Detta kan i sin tur kräva andra former av utredningsunderlag för att kunna ge eleven det stöd som behövs. Vidare utvärderas inte alltid de beslutade särskilda stödåtgärderna i tillräcklig omfattning. Vid utvärderingen av utarbetade åtgärdsprogram behöver Profilskolan göra en systematisk analys och helhetsbedömning av hur de särskilda stödåtgärderna har fungerat. Om en utvärdering visar att åtgärderna inte utgör ett tillräckligt stöd för eleven behöver Profilskolan intensifiera eller förändra stödet. Den

sammantagna konsekvensen av brister i det ovan angivna arbetet är att eleverna inte får det särskilda stöd som de har rätt till.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i Profilskolans arbete med särskilt stöd. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och Uni-Partner AB föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

3 kap. 8 och 9 §§ skollagen.

Vitesföreläggande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna. Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § skollagen förenas med vite. Skolinspektionen ska enligt skollagen förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Huvudmannen Uni-Partner AB uppfyller inte de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Uni-Partner AB föreläggs därför att avhjälpa bristerna genom att vidta de åtgärder som har beskrivits ovan.

Trots att det har gått cirka ett och ett halvt år sedan Skolinspektionen förelade Uni-Partner AB att avhjälpa brister i verksamheten kvarstår brister inom ett flertal områden. Den förhållandevis långa tid som har förflutit sedan huvudmannen uppmärksammades på bristerna tyder på att huvudmannen inte ser allvaret i de aktuella bristerna, eller saknar förmåga att vidta de åtgärder som krävs.

De konstaterade bristerna är allvarliga, inte minst med tanke på att en stor andel av eleverna inte når de kunskapskrav som minst ska uppnås i ett eller flera ämnen. På grund av allvaret i bristerna, den tid under vilken bristerna har pågått och huvudmannens underlåtenhet att vidta tillräckliga åtgärder, finner Skolinspektionen sammantaget skäl att förena föreläggandet med vite.

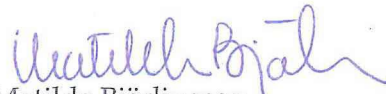
Hur man överklagar, se bilaga 1.

I ärendets slutliga handläggning har enhetschefen Anna Rydin, juristen Malin Norell samt utredaren Pia Dannqvist deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Tommy Lagergren
Avdelningschef

Matilda Björklingson
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1. Överklagandehänvisning

Bilaga 2. Beslut för Profilskolan efter tillsyn i Stockholms kommun, den 13 december 2013.

Överklagande av beslutet

Skolinspektionens beslut om föreläggande med vite får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm, Besöksadress: Sveavägen 159 Stockholm

Överklagandet ska ha kommit in till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha kommit in inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud.

Uni-Partner AB

mikael.hakola@profilskolan.se

Rektorn vid Profilskolan (f.d. Första Sportskolan)

mikael.hakola@profilskolan.se

Beslut för grundskola

---

efter tillsyn i Profilskolan (f.d. Första Sportskolan) i Stockholms kommun

Tillsyn i Profilskolan (f.d. Första Sportskolan)

Skolinspektionen genomför tillsyn i Stockholms kommun under 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Profilskolan (f.d. Första Sportskolan) besöktes av Skolinspektionen den 4 september 2013.

Fakta om skolan

Profilskolan (f.d. Första Sportskolan, organisationsnummer 556286-9320, Uni-Partner AB) ligger i stadsdelen Vällingby i Stockholms kommun. Verksamheten omfattar grundskola årskurs 6-9. Vid tillfället för tillsynen har Profilskolan 64 elever.

Profilskolans ledningsgrupp består av en rektor, en biträdande rektor samt vid besökstillfället även representant för huvudmannen. Rektorn är nyttillträdd sedan augusti 2013. Under perioden mars 2013 – augusti 2013 arbetade den som vid besökstillfället representerade huvudmannen som rektor på skolan.

Årskurs 6

Med anledning av det låga elevantalet visar Skolverket ingen statistik för resultaten för hur många elever som uppnådde kravnivån på de nationella ämnesproven i matematik, engelska och svenska läsåret 2011/2012. Enligt skolans egen statistik var det 100 procent som uppnådde kravnivån i samtliga tre ämnen. För riket var motsvarande siffra 79 procent i matematik, 87 procent i engelska, respektive 82 procent i svenska. Skolan har redovisat statistik för kunskapsresultaten vid läsårets slut från läsåret 2011/2012. Av statistiken framgår att 100 procent av eleverna nådde kunskapskraven i de ämnen de fick undervisning i under årskurs 6 förutom i samhällskunskap där 71 procent av eleverna nådde kunskapskraven. Eleverna läste inte hem- och konsumentkunskap och teknik i årskurs 6 och därmed finns inte resultat redovisade för dessa ämnen.

Den nationella statistiken för 2013 är vid tiden för föreliggande beslut inte publicerad. Rektorn har dock inkommit med uppgifter för läsåret 2012/2013. Av dessa framgår att mellan 80 och 100 procent av eleverna nådde kunskapskraven i de ämnen där kunskapskrav finns. I hem- och konsumentkunskap, samhällskunskap och teknik, finns inga resultat redovisade då undervisning inte genomfördes i dessa ämnen.

Årskurs 9

Enligt Skolverkets nationella statistik år 2012 var det genomsnittliga meritvärdet 199 poäng för Profilskolan, jämfört med 211 poäng för riket. Under de senaste fem åren har meritvärdet på Profilskolan varierat mellan 199 poäng som lägst (år 2012) och 239 poäng som högst (år 2008). Andelen elever i årskurs 9 som uppnådde målen i alla ämnen läsåret 2011/12 var 65 procent, vilket är lägre än för både riket och kommunen.

Andelen behöriga elever till gymnasieskolans högskoleförberedande program år 2012 var 84 procent och nästintill 100 procent till yrkesprogram.

Av skolans egen sammanställning framgår att andelen elever som når kunskapskraven i moderna språk har ökat, från 81 procent år 2011 till 94 procent år 2012. Andelen elever som nådde kunskapskraven i ämnet geografi har däremot minskat från 93,5 procent år 2011 till 80,5 procent år 2012. Även i ämnet teknik minskade andelen elever som uppnådde kunskapskraven från 100 procent år 2011 till 81 procent år 2012.

Enligt Skolverkets nationella statistik år 2013 var det genomsnittliga meritvärdet 227 poäng för Profilskolan, jämfört med 213 poäng för riket. Samma år uppnådde 67 procent av eleverna kunskapskraven i alla ämnen. Skolinspektionen har gått igenom skolans betygssammanställning och ser att det finns elever som saknar betyg i samtliga ämnen.

Helhetsbedömning

Tillsynen av Profilskolan visar att skolan i vissa avseenden ger eleverna förutsättningar att nå målen för utbildningen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt. Skolan har dock ett flertal brister som måste avhjälpas. Skolinspektionen bedömer till att börja med att skolans kvalitetsarbete behöver förbättras. De samlade kunskapsresultaten sammanställs inte på ett strukturerat sätt och analyseras inte av skolledning och personal. Det saknas rutiner för såväl formerna för utvecklingsarbetet som dokumentationen av detta. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter uppfylls. Därmed ska såväl elevernas resultat som skolans stödinsatser och arbetet mot kränkande behandling analyseras i syfte att utveckla verksamheten.

Av Skolverkets statistik framgår att Profilskolans genomsnittliga meritvärde de fem åren varierat. Läsåret 2011/12 låg meritvärdet under genomsnittet i Stockholms kommun och riket i sin helhet. Därefter höjde skolan sitt meritvärde till att ligga över både kommunen och riket som sin helhet under läsåret 2012/13. Båda åren är det dock endast 65-67 procent av eleverna som nått målen i alla ämnen. Skolan behöver därför fortsätta att arbeta för att samtliga elever ska ges möjlighet för att nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

När det gäller särskilt stöd behöver åtgärdsprogrammen förbättras på så vis att kopplingarna mellan elevens behov och insatta åtgärder för att eleven ska nå målen tydliggörs. Det måste därutöver framgå hur de åtgärder som skolan avser att vidta ska följas upp och utvärderas.

Eleverna som Skolinspektionen träffar uttrycker att de trivs på skolan och att de tycker att lärarna är bra på att förklara och att de tar sig tid att hjälpa eleverna. Skolinspektionen bedömer dock att eleverna på Profilskolan behöver ges större möjlighet till inflytande över sitt eget lärande.

Profilskolan har sex lärare anställda. Flera saknar behörighet i de ämnen som de undervisar i. Skolinspektionen ser det som angeläget att skolan ser över sin lärarbehörighet. I tillsynen framkommer även att skolan inte har några strategier för att säkerställa att lärarnas betygssättning blir likvärdig. Detta är av särskild vikt då skolan endast har en ämneslärare i varje ämne.

Skolinspektionen bedömer vidare att skolans arbete mot kränkande behandling behöver förbättras och tydliggöras. Det framkommer i intervjuerna med rektor och lärare att gemensamma ramar för arbetet saknas. Flera lärare ger exempel på hur de arbetar med värdegrundsfrågor men konsekvensen blir att det är personberoende på vilket sätt eller i vilken grad ett sådant arbete bedrivs. Det framkommer även i tillsynen att elevhälsan inte har något förebyggande och hälsofrämjande arbete på skolan. Det saknas även specialpedagogisk kompetens. Profilskolan måste organisera och använda elevhälsan så att den ger tillgång till de kompetenser som anges i skollagen liksom ges förutsättningar att uppfylla skollagens krav att vara förebyggande och hälsofrämjande samt stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Skolinspektionens utredning visar flera brister inom områden som rektor har ett särskilt utpekat ansvar för. Den nuvarande rektorn på skolan har endast arbetat sedan början på terminen och innan han tillträdde har det skett ett par rektorsbyten de senaste två läsåren. Det är av vikt att den nya rektorn vidtar de aktuella åtgärder och ser till att dessa genomförs i verksamheten.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Uni-Partner AB att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 13 mars 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Uni-Partner AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Ge eleverna ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.
- Organisera forum för samråd med eleverna så att eleverna ges reell möjlighet till inflytande.

Motivering

Enligt skollagen ska eleverna ges inflytande över utbildningen. En del i arbetet med inflytande är att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen, en annan del är att det finns ett eller flera forum för samråd med eleverna där frågor som är viktiga för skolans verksamhet och som kan ha betydelse för eleverna behandlas. Den närmare utformningen av inflytandet ska, enligt skollagen, anges i samband med planering av verksamheten.

I intervjuer med elever framkommer att de anser att de endast vid ett fåtal tillfällen, i något enstaka ämne, getts möjlighet att påverka arbetsformerna för undervisningen. Lärare uppger i intervju med Skolinspektionen att eleverna nog inte upplever att de har någon möjlighet till inflytande. Lärarna berättar dock att eleverna ibland kan få vara med och välja examinationssätt och om arbeten ska genomföras i grupp eller enskilt. Lärarna konstaterar att elevernas inflytande främst handlar om hur man ska arbeta med olika arbetsområden och inte vad man ska arbeta med. Skolinspektionens enkäter för elever i årskurs 9 visar att Profilskolan har ett lägre medelvärde på enkätens område "Delaktighet och inflytande" än medelvärdet för samtliga skolor i enkätundersökningen. I området ingår frågor som "det är bara lärarna som bestämmer vad vi ska arbeta med på lektionerna" och "på lektionerna är vi elever med och bestämmer på vilket sätt vi ska arbeta med olika skoluppgifter".

Personen som representerade huvudmannen vid besöksstillfället och rektorn känner inte igen sig i Skolinspektionens enkätresultat, men rektorn påpekar att han ännu inte har satt sig in i hur lärarna arbetar med elevernas inflytande. Ett mål i skolans dokument "Kvalitets och måldokument" är att "80 % av eleverna i årskurs 7-9 ska anse i skolans egen elevenkät att de fått möjlighet att reellt påverka såväl planering som genomförande av undervisningen i samhällskunskap och att lärarna i detta ämne är ansvariga för måluppfyllelsen". Det framgår dock inte hur detta arbete ska bedrivas, om det gäller för andra ämnen än samhällskunskap eller vad som gäller för årskurs 6.

Vad gäller forum för samråd med elever såsom klassråd och elevråd framkommer i intervjuer med eleverna att dessa blivit kaotiska under vårterminen och att skolan därför slutat med dessa möten. Läraernas uppfattning är att eleverna saknat intresse för att ha elev- och klassråd. De framhåller dock att det bedrivs fungerande möten i en av klasserna. Rektorn uppger i samband med faktagranskningen att klass- och elevråd har startats upp på skolan. Skolinspektionen vill understryka att det inte endast är av vikt att det finns fungerande former för det formella inflytandet utan även att skolan har ett uppdrag att eleverna fortlöpande ska stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem.

Skolinspektionen bedömer att det finns brister gällande elevernas reella inflytande över utbildningen på Profilskolan. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Uni-Partner AB föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

4 kap. 9 §, 4 kap. 13 § första stycket skollagen, Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Trygghet och studiero

Bedömning

Uni-Partner AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Utarbeta ordningsregler under medverkan av eleverna.
- Bedriva ett målinriktat och gemensamt värdegrundsarbete för att vid skolan förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling.

Motivering

Ordningsregler

Enligt skollagen ska ordningsregler finnas för varje skolenhet. De ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet. Det är rektorn som ska besluta om ordningsregler.

Skolan har inför tillsynen inkommit med skolans ordningsregler. I intervjuer med eleverna framkommer att de inte har varit med och tagit fram dessa regler och de uttrycker att det är "den gamla rektorns regler". I intervju med lärarna framförs att reglerna har funnits sedan skolan startade. Den ny tillträdde rektorn uppger att han har reviderat ordningsreglerna och kommer att ta upp dessa i elevrådet, som åter ska startas på skolan, innan de beslutas.

Åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling

Av skollagen framgår att det är huvudmannens ansvar att se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Lagstiftaren har ansett att det inte är tillräckligt att förbjuda diskriminering och kränkande behandling. Det behövs även aktiva åtgärder för att minska förekomsten av trakasserier och kränkande behandling. Detta innebär att huvudmannen åläggs att bedriva ett målinriktat arbete för att dels främja lika rättigheter och möjligheter, dels förebygga och förhindra trakasserier och kränkande behandling.

I intervju med lärare framkommer att det i skolan inte finns någon uttalad strategi för förebyggande åtgärder mot kränkande behandling men att ett arbete ständigt pågår bland personalen. Lärarna berättar att de ser till att vara goda förebilder för eleverna och ger exempel på att de fångar upp problem och händelser som sker på skolan och diskuterar dessa i klasserna. Även rektorn uttrycker att grundtanken i skolans värdegrundsarbete är att de vuxna föregår med gott exempel men kan inte redogöra för hur han försäkrar sig om att personalen på skolan har ett gemensamt förhållningssätt gentemot eleverna i det förebyggande arbetet. Det framgår av Skolinspektionens enkäter att indexvärdet för både "grundläggande värden i undervisningen" och "grundläggande värden på skolan" är lägre på Profilskolan än på samtliga skolor i enkätundersökningen. I "grundläggande värden i undervisningen" ingår frågeställningar såsom i min skola pratar vi om mänskliga rättigheter" samt "i min skola pratar vi om jämställdhet mellan könen". Profilskolans medelvärde ligger på 4,1 vilket kan jämföras med 5,9 som medelvärde på samtliga skolor i enkätundersökningen.

I intervjuer med elever framkommer att det förekommer bråk och stök i korridorerna på rasterna. Det uttrycks även att alla inte vågar ställa frågor i klassrummet för att man är rädd att någon ska tycka att man är dum när man inte förstår. Skolinspektionen har tagit del av Stockholms stads enkät i grundskolan gällande "Första sportskolan" från våren 2013. Enkäten bekräftar att det finns ett fåtal elever som anser att de blivit illa behandlade av andra elever i skolan även om de flesta anser att det är god stämning på skolan. Enligt skolans plan mot kränkande behandling för läsåret 2012/2013 ska enkätundersökningar genomföras med täta mellanrum för att upptäcka kränkningar. Av intervjuer med elever framkommer dock att de inte har fyllt i någon enkät under deras tid på skolan. Även lärarna bekräftar att någon trivselenkät inte genomförts under föregående läsår. I intervjuer med eleverna framkommer även att de inte känner till eller har sett skolans plan mot kränkande behandling. Trots att lärarna framstår som närvarande för eleverna och att lärarna menar att de direkt tar tag i situationer som uppstår visar intervjuerna på att gemensamma ramar för arbetet mot kränkande behandling saknas, utöver ordningsreglerna. Det är till stor del upp till den enskilde läraren att utforma värdegrundsarbetet och vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling. Konsekvensen blir att det är personberoende på vilket sätt eller i vilken grad ett sådant arbete bedrivs.

Planen mot kränkande behandling

Huvudmannen ska enligt skollagen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Profilskolan har inkommit med en handlingsplan för arbetet mot kränkande behandling på skolan som kallas "Likabehandlingsplan, Första Sportskolan, Läsåret 2012-2013. Av planen framgår proceduren för åtgärdande av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. I proceduren framgår att mentorn i första hand ska lösa konflikten och att ärendet, om det kräver vidare handläggning, ska dokumenteras och därefter överlämnas till rektor för beslut om vidare åtgärder. I intervju med lärarna beskrivs dock att rektorn kopplas in vid alla fall av kränkningar. De praktiska rutinerna stämmer således överens med lagkraven men rutinerna som anges i planen. I skolans plan mot kränkande behandling finns inte heller någon redogörelse för hur de planerade åtgärderna från det föregående läsåret har genomförts.

Vid faktakontrollen har rektorn inkommit med sin likabehandlingsplan för läsåret 2013-2014 i vilken det nu framgår att alla former av kränkande behandling ska rapporteras till rektor liksom en redogörelse för hur de planerade åtgärderna från det förgående läsåret har genomförts. Skolinspektionen avstår därför från ingripande i denna del.

Skolinspektionen konstaterar sammanfattningsvis att det finns brister inom bedömningsområdet trygghet och studiero. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Uni-Partner AB föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

5 kap. 5 §, 6 kap. 7 och 10 §§ skollagen

Särskilt stöd

Bedömning

Uni-Partner AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att samråd med elevhälsan sker vid utredningar om behov av särskilt stöd.
- Utarbeta åtgärdsprogram som anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.
- Se till att beslut om anpassad studiegång uppfyller författningarnas krav.

Motivering

Samråd med elevhälsan vid utredningar av särskilt stöd

I skollagen anges att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, så ska detta anmälas till rektor. Rektor ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd.

I intervju med lärarna framkommer att de är ansvariga för att uppmärksamma om någon elev är i behov av särskilt stöd. Därefter förs diskussion på en elevvårdskonferens, där lärarna och rektor deltar. Trots att flera av de inskickade åtgärdsprogrammen grundar sig i psykosocial problematik uppger lärarna vid besökstillfället att det endast vid något eller ett par tillfällen har tillkallats en

kurator eller psykolog till elevvårdskonferenserna de senaste åren. Detta bekräftas i telefonintervju med Sollentunahälsan som skolan har avtal med när det gäller elevhälsfunktionerna. Det framkommer i intervjun med lärarna att de inte känner till att det finns ett lagstadgat krav att samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövt.

Åtgärdsprogram

Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd. Vidare ska enligt skollagen ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Skolinspektionen har tagit del av ett antal åtgärdsprogram från Profilskolan. Dessa är uppdelade i två delar: en elevanalys och en åtgärdsplan. I slutet av elevanalysen gör skolan en analys av elevens behov av stöd. I de inskickade åtgärdsprogrammen beskrivs elevernas behov på ett otydligt sätt. Behov som konstateras är till exempel att eleven behöver lugn och ro, att eleven ska delta i en liten grupp på NO och SO-lektionerna eller få extra hjälp att ta igen restuppgifter. Elevens behov ska utgöra utgångspunkten för de åtgärder som beslutas. Åtgärderna i de inskickade åtgärdsprogrammen är inte heller alltid specifika och tydligt kopplade till elevens behov, exempelvis kan en åtgärd vara "N läser sin bok hemma" eller "N ska studera SO (religion och historia)". Åtgärderna måste även vara mer konkreta och utvärderingsbara. Slutligen framgår inte heller hur åtgärderna ska följas upp utan endast när.

Beslut om anpassad studiegång

Om det finns särskilda skäl får ett beslut om särskilt stöd innebära att stödet ska ges enskilt eller i särskild undervisningsgrupp enligt skollagen. Vidare anges i skollagen att om det särskilda stödet inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). Enligt förvaltningslagen ska beslut även innehålla skälen till beslutet, det vill säga varför eleven ska ges särskilt stöd i en särskild undervisningsgrupp, enskilt eller i form av anpassad studiegång.

Av ett av Profilskolans inskickade åtgärdsprogram framgår att en elev har ett muntligt avtal med rektorn om att eleven ska ha anpassad studiegång. Skolinspektionen vill framhålla att ett beslut om anpassad studiegång kan innebära att eleven lämnar grundskolan utan fullständig utbildning. Beslutet ska finnas skriftligt och det ska framgå vilka ämnen som ingår, respektive inte ingår, i den anpassade studiegången samt skäl för beslutet.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans arbete med särskilt stöd. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Uni-partner AB föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

3 kap. 8-9 och 12 §§ skollagen, 29 kap. 10 § skollagen och 20 § förvaltningslagen

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Uni-Partner AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Säkerställa att rektorn ser till att lärarna är väl förtrogna med regelverket som gäller för betygssättning.
- Se till att skriftliga bedömningar utformas i enlighet med gällande författningars krav.

Motivering

Betygsättning

Rektorn har i skollagen ett utpekat ansvar för att betygs sätts i enlighet med de föreskrifter som gäller för betygssättning. Enligt förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s 667) är syftet med bestämmelsen att särskilt markera rektorns ansvar för en rättvis och likvärdig betygssättning. Det innebär att rektorn måste se till att lärarna är förtrogna med regelverket och att de ges stöd för att kunna sätta rättvisa och likvärdiga betyg.

Lärarna på Profilskolan är ensamma om att undervisa i sina respektive ämne, vilket innebär att lärarna saknar möjligheter till regelbunden samverkan med andra lärare i frågor som rör bedömning och betygssättning. I intervjuer med rektor och lärare framkommer att skolan försökt få igång ett samarbete med andra grundskolor kring bedömning och betygssättning men något samarbete har inte påbörjats. Tillsynen visar vidare att skolan inte genomfört några insatser för att lärarna ska utveckla sin bedömarförmåga och sin förtrogenhet med kunskapskraven. Flera lärare som undervisar på Profilskolan saknar även lärarutbildning.

Personen som representerade huvudmannen vid besökstillfället, tillika rektor på skolan under mars-augusti 2013, uttrycker att han utgår från att lärarna sätter korrekta betyg och försäkrar sig om detta genom att hänvisa till att elevernas slutbetyg är nästintill 100 procent överensstämmande med resultatet på de nationella proven, i de ämnen som nationella prov genomförs. I både matematik och engelska var överensstämmelsen 100 procent år 2012. Tidigare år har

relationen varit annorlunda, år 2010 var det endast 22 procent av eleverna som fick samma slutbetyg som resultat på det nationella ämnesprovet. Detta uppmärksammandes av skolledningen. Lärarna uppger i intervju med Skolinspektionen under tillsynen att de håller sig nära resultatet på de nationella proven när de sätter betyg. I den inskickade verksamhetsredogörelsen framkommer att rutinen på skolan är att resultat från nationella prov ska vägas in i betygsättningen och på så sätt att avvikelser på mer än 5 procent gentemot slutbetyg måste kunna motiveras på ett mycket tydligt sätt. Skolinspektionen vill betona att det inte finns någon nationellt beslutad relation mellan provbetyg och ämnesbetyg, och att såväl en stor avvikelse som en hög överensstämmelse i relationen mellan provbetyg och ämnesbetyg kan vara ett tecken på att ett behov av att granska betygsättningen föreligger.

Skolinspektionens samlade bild blir därmed att rektorn endast i begränsad omfattning skapar förutsättningar för lärarnas arbete med bedömning och betygsättning, något som är särskilt viktigt mot bakgrund av att flera lärare saknar lärarutbildning och dessutom är ensamma att undervisa i sitt eller sina ämnen.

Skriftliga bedömningar

Enligt skollagen ska en skriftlig bedömning av elevernas kunskapsutveckling i ämnet ges i de fall ett godkänt betyg sätts i ett avslutat ämne. Av bedömningen får också de stödåtgärder som har vidtagits framgå. Bedömningen ska undertecknas av läraren.

Skolinspektionen har tagit del av vad Profilskolan kallar "Skriftligt omdöme" från vårterminen 2012. Bifogat till dokumentet finns en text från Skolverket om skriftliga omdömen enligt den gamla skollagen. Dokumentet är inte heller undertecknat av läraren. Rektorn behöver se till att dokumentet benämns vid rätt namn samt hänvisar till gällande författningar.

Skolinspektionen finner sammanfattningsvis att det finns brister inom området bedömning och betygsättning. Uni-Partner AB föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

3 kap. 10 och 14 §§ skollagen, 10 kap. 22 § skollagen, Lgr 11 2.7 Övergripande mål och riktlinjer, Bedömning och betyg

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Uni-Partner AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Säkerställa att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras.
- Rektorn ser till att alla elever i årskurs 6 ges möjlighet att uppnå de kunskapskrav som finns i slutet av årskurs 6.
- Rektorn ser till att det dagliga arbetet är inriktat mot elevernas utveckling och lärande och mot att de nationella målen uppfylls.

Motivering

Uppföljning och utveckling av utbildningen

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Systematiskt och kontinuerligt innebär att arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt med fokus på en långsiktig utveckling. Varje skolenhet måste därför hitta sina former och rutiner för kvalitetsarbetet. Utgångspunkten är alltid densamma, att identifiera utvecklingsområden för ökad måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen.

Profilskolan har inkommit med ett dokument som kallas "Kvalitets- och måldokument". I detta anges ett antal mål med utbildningen och ibland kopplade åtgärder för att nå dessa mål. Lärarna uppger dock att de inte varit delaktiga i dokumentets framtagande och dokumentet beskriver inte verksamheten på Profilskolan. Det finns t.ex. uppställda mål för årskurserna 1-3 trots att dessa årskurser inte omfattas av skolans verksamhet. Lärarna berättar det har skett visst utvecklingsarbete genom att man konstaterat att undervisningen måste förmedla ordkunskap på ett bättre sätt, för att eleverna ska kunna nå högre måluppfyllelse. Utöver detta kan Skolinspektionen inte, av vad som framkommer av utredningen, se att någon systematisk uppföljning eller utveckling av utbildningen på skolan.

Huvudmannens representant vid besökstillfället har efter tillsynen inkommit med skolans analys av förra läsårets betyg. Denna består endast av en jämförelse av elevernas slutbetyg och resultaten på de nationella ämnesproven. Någon djupgående analys kopplad till en resultatsammanställning i alla ämnen

som eleverna fått undervisning i har inte redovisats. Den information som finns dokumenterad om elevernas kunskapsresultat är inte tillräcklig för att kunna ligga till grund för analys och beslut om prioriteringar av utvecklingsinsatser. Av den ingivna dokumentationen går inte att utläsa om skolan i sitt systematiska kvalitetsarbete utvärderar och säkerställer att de stödinsatser som ges också leder till avsedda resultat. Av Skolverkets statistik framkommer att 67 procent av eleverna målen i alla ämnen.

Skolinspektionen vill påpeka att det är av vikt att det finns dokumentation som ger tydlig information om den samlade bilden av utbildningens kvalitet och skolans utvecklingsområden till såväl personal som till elever och vårdnadshavare. För att skolan ska kunna analysera och utveckla sin verksamhet och måluppfyllelse krävs bland annat att rektor med hjälp av lärarkollegiet analyserar exempelvis elevernas kunskapsutveckling för att därefter sätta in rätt åtgärder för att komma till rätta med de problem som identifieras.

Kunskapskraven i årskurs 6 och utbildningens inriktning mot målen

Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet ledas och samordnas av rektorn. Som pedagogisk ledare för skolan och som chef över lärarna och övrig personal ska rektorn se till att det dagliga arbetet är inriktat mot elevernas utveckling och lärande och mot att de nationella målen uppfylls.

Huvudmannen ansvarar för att eleven får undervisning i alla ämnen i enlighet med grundskolans timplan och läroplanens kunskapskrav samt hur det centrala innehållet i ämnena fördelats på årskursspann. Enligt skolförordningen beslutar huvudmannen efter förslag av rektorn om fördelning av undervisningstiden mellan årskurserna. Profilskolan har inkommit med en resultat-sammanställning av vilken det framgår att det inte finns någon sammanställning avseende andelen elever i årskurs 6 som nådde kunskapskraven i hem- och konsumentkunskap, samhällskunskap och teknik. Rektorn har förklarat att detta beror på att undervisning inte har bedrivits i dessa ämnen. Mot bakgrund att det finns nationella kunskapskrav i årskurs 6 är det skolans ansvar att se till att eleverna har getts möjlighet att nå kunskapskraven i alla ämnen där kunskapskrav finns uppställda. Skolan har vid faktakontrollen meddelat att skolan har lagt om timplanen så att undervisning i bedrivs i hem och konsumentkunskap i årskurs 6.

Skolinspektionens utredning visar flera brister inom områden som rektor har ett särskilt utpekat ansvar för. Det gäller exempelvis arbetet med arbetsformer för elevinflytande, bedömning och betygsättning och särskilt stöd. Därutöver tillkommer att skolan inte har ett fungerande kvalitetsarbete där lärandemiljön, undervisning och resultat följs upp. Den nuvarande rektorn på skolan har endast arbetat sedan början på terminen och innan han tillträdde har det skett ett par rektorsbyten de senaste två läsåren. Den nytillträdde rektorn berättar att

skolan har tre uppsatta mål för det kommande läsåret: rastaktiviteter, ordning och "kunskaper i olika former". Av intervju med rektor framgår också att rektorn har begärt in termin-, vecko- och lektionsplaneringar från lärarna för att arbetet på skolan i större utsträckning ska vara inriktat på att de nationella målen uppfylls. Det är av vikt att rektorn vidtar åtgärder och ser till att dessa genomförs i verksamheten.

Utredningen visar att det finns brister inom området pedagogiskt ledarskap och utveckling av utbildningen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Uni-Partner AB föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 9 § första stycket, 4 kap. 4-6 §§ skollagen, Lgr 11 punkt 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Personalkompetens

Bedömning

Uni-Partner AB måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Personalkompetens.

- Redovisa en plan med konkreta åtgärder som ska vidtas för att öka andelen lärare med utbildning för den undervisning de bedriver.

Motivering

Utgångspunkten i skollagen är att lärare ska ha utbildning för den undervisning de bedriver. Det innebär att lärarens utbildning måste överensstämja med den skolform, årskurs och de ämnen som läraren undervisar i. Lärare som har anställts före första juli 2011 och som saknar lärarlegitimation kan under en övergångsperiod istället ha utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Lärare som inte uppfyller kraven enligt skollagen får undantagsvis bedriva undervisning. Det gäller bland annat om det inte finns personer som uppfyller kraven inom huvudmannens organisation.

Enligt lärarförteckningen som Profilskolan har skickat in till Skolinspektionen framgår att flera lärare undervisar i ämnen som de inte har utbildning i. Det finns till exempel inte behöriga lärare i engelska, svenska som andraspråk, matematik, teknik, slöjd och samhällskunskap. Det finns lärare som är anställda efter första juli 2011 som undervisar i ämnen som de inte har utbildning i.

Skolinspektionen konstaterar att det finns lärare som saknar utbildning för den undervisning som de bedriver. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Uni-Partner AB föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 13, 15, 18-19 §§ skollagen, 2 kap. 3 § 1985 års skollag, 33 § lag om införande av skollagen

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro**Bedömning**

Uni-Partner AB måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Ordna tillgång till samtliga föreskrivna kompetenser i elevhälsan i tillräcklig omfattning och använda kompetenserna i skolans förebyggande och hälsofrämjande arbete och i arbetet med att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Motivering

Skollagen anger att det ska finnas en elevhälsa för eleverna. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande, och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 276) betonas att arbetet med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper i skolan. Det anges även att elevhälsan har ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör bland annat elevernas arbetsmiljö och skolans värdegrund.

Av insänd dokumentation framgår att Profilskolan har möjlighet att köpa in elevhälsotjänster i form av resurser som skolläkare, skolsköterska, kurator, psykolog m.m. från Skolhälsan i Sollentuna. Avtalet med Skolhälsan i Sollentuna anger att de medicinska kompetenserna ska användas i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Vid en telefonintervju med den ansvariga skolsköterskan på Skolhälsan framkommer att de regelbundna lagstadgade hälsokontrollerna görs men att de inköpta elevhälsotjänsterna, skolläkare och skolsköterska, dock inte arbetar förebyggande eller hälsofrämjande på skolan. Skolsköterskan ingår heller inte i övrigt i skolans arbete med att stödja elevernas utveckling mot målen. Det framkommer att elevhälsans representanter inte har blivit kallade till möte någon gång på skolan för samtal med personal och

rektor för att diskutera elevhälsans roll och arbete på skolan. Skolsköterskan på Skolhälsan uppger att kuratorstjänst inte har köpts in till skolan samt att det vid något enstaka tillfälle har köpts en psykologtjänst. I intervju med lärarna bekräftas att det endast vid något tillfälle ett par år tillbaka har köpts in psykologtimmar. Lärarna uttrycker att det finns många elever med behov av stöd-samtal och att de själva ofta får ta dessa samtal. Skolinspektionen konstaterar att Profilskolan har tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator, såtillvida att skolan har möjlighet köpa in kompetenser i olika ärenden. Det saknas emellertid såväl ett samarbete mellan de kompetenser som ingår i elevhälsan som mellan elevhälsan och övrig skolpersonal. Således saknar Profilskolan en elevhälsa som arbetar förebyggande och hälsofrämjande, samt som stödjer elevernas utveckling mot utbildningens mål.

När det gäller tillgång till specialpedagogisk kompetens finns det vid besöks-tillfället ingen speciallärare eller specialpedagog på skolan. Skolans lärare i ma-tematik och naturvetenskapliga ämnen har viss kompetens på området men har ingen tid avsatt i sin tjänst för att tillgodose specialpedagogiska insatser. I intervju med huvudmannens representant vid besökstillfället framkommer att denne inte känner till att det finns ett författningskrav på personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses. Lära-ernas uppfattning är att detta är ett utvecklingsområde på skolan och att det skulle behövas specialpedagogisk kompetens i ökad utsträckning.

Utredningen visar sammanfattningsvis att det finns brister i elevernas tillgång till elevhälsa samt förutsättningar för elevhälsan att arbeta förebyggande och hälsofrämjande samt stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Verk-samheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Uni-Partner AB fö-reläggs att åtgärda bristerna.

Författning

2 kap. 25 § skollagen, Lgr 11 2.8 rektorns ansvar

Omfattning och resurstillgång

Bedömning

Profilskolan måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedöm-ningsområdet Omfattning och resurstillgång.

- Se till att eleverna har tillgång till skolbibliotek som används i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande.

Motivering

Enligt skollagen ska elever i grundskolan ha tillgång till skolbibliotek. Med skolbibliotek avses enligt förarbetena (prop. 2009/10:165 s. 284) en gemensam

och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja eleverna. I läroplanen framhålls biblioteket som en del av skolans arbetsmiljö med syftet att eleverna själva ska kunna söka och utveckla kunskaper.

Biblioteket ska omfatta böcker, facklitteratur och skönlitteratur, informationsteknik och andra medier samt vara anpassat till elevernas behov för att främja språkutveckling och stimulera till läsning. Vid tidpunkten för tillsynen finns i skolan ett skolbibliotek som endast har ett begränsat urval skönlitteratur och facklitteratur. Lärarna framhäver att de främst lånar ut sina egna böcker som stöd i undervisningen.

Lärarna på skolan uppger att som ett komplement till skolans bibliotek besöker skolan också ett närliggande kommunalt bibliotek. För att en sådan lösning ska vara godtagbar krävs det dock mer än att eleverna kan uppsöka ett närliggande bibliotek. Detta innebär i realiteten att skolan måste ha ett organiserat samarbete med det närliggande biblioteket. Profilskolan har inte kunnat redogöra för något sådant organiserat samarbete. Lärarna berättar i intervju att eleverna får en guidad visning och sedan på egen hand får uppsöka biblioteket. De äldre eleverna på skolan uppger även att de inte besöker skolans bibliotek så ofta utan att detta främst gjordes i de lägre årskurserna.

Skolinspektionens bedömning är att det skolbibliotek som finns tillgängligt på skolan inte utgör en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande. Det befintliga skolbiblioteket uppfyller därmed inte de krav som framgår av författningarna. Inte heller har skolan kunnat påvisa att det finns ett organiserat samarbete med det kommunala biblioteket.

Utredningen visar att eleverna inte har tillgång till ett skolbibliotek som uppfyller författningarnas krav. Huvudmannen föreläggs därför att åtgärda bristen.

Författning

2 kap. 36 § skollagen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Uni-Partner AB en anmärkning.

Huvudmannaskap och godkännande

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Huvudmannaskap och godkännande.

- Överlämna slutbetyg till kommunen där skolan är belägen.

Motivering

Enligt skollagen ska huvudmannen för en fristående skola där betyg sätts lämna över betygen till den kommun där skolan är belägen.

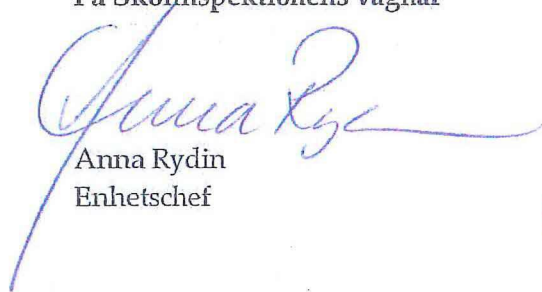
I intervju med rektor och huvudmannens representant vid besökstillfället framkommer att skolan inte har skickat in slutbetyg till elevernas hemkommun tidigare läsår men att det ska ske framöver. Vid faktakontrollen uppger rektorn att slutbetygen nu är inskickade och att detta framöver kommer att göras i god tid.

Skolinspektionen bedömer bristen som mindre allvarlig eftersom skolan nu har skickat in slutbetygen och huvudmannen tilldelas därmed en anmärkning.

Författning

29 kap. 18 § skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Enhetschef

Anna Möller
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.